

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТЫ

мен

ҚЫРҒЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТЫ

арасындағы

ӨЗАРА ТҮСІНІСТІК ТУРАЛЫ

МЕМОРАНДУМ

Бұдан әрі «Тараптар» деп аталатын Қазақстан Республикасының Конституциялық Соты мен Қырғыз Республикасының Конституциялық Соты

мемлекет егемендігі қағидаттарын негізге ала отырып және Конституция үстемдігін және оның тікелей қолданылуын қамтамасыз ету, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын қорғау саласындағы өз жауапкершілігін сезіне отырып,

өз қызметі саласындағы екіжақты ынтымақтастық бағдарламаларын кеңейтуге, біліммен және тәжірибемен бөлісуге ұмтыла отырып,

екіжақты қатынастарды одан әрі нығайту шарты ретінде ынтымақтастық маңыздылығын тани отырып,

осы Меморандум алдағы уақытта кәсіби ынтымақтастық үшін негіз болатынын назарға ала отырып,

өз елдерінің қолданыстағы заңдары мен қағидаларына сәйкес

төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап

Меморандум мақсаты

Осы Меморандумның мақсаты конституциялық бақылауды тиімді жүзеге асыруға, қос мемлекеттің қолданыстағы конституциялық құқығы мен оның қолданылу практикасын зерделеуге жәрдемдесетін және достық қарым-қатынасты нығайтуға үлес қосатын бірлескен бағдарламаларды іске асыру әрі дамыту және іс-шараларды өткізу арқылы Тараптар арасындағы ынтымақтастықты тереңдету негіздерін қамтамасыз ету болып табылады.

2-бап

Ынтымақтастық салалары мен нысандары

Тараптар арасындағы ынтымақтастықтың негізгі салалары мен нысандары төмендегілер болып табылады:

- 1) екі елдің конституциялық бақылау жүйелері мен мекемелерінің функциялары туралы нормативтік-құқықтық ақпарат алмасу;
 - 2) Тараптардың кез келгені өткізетін конференцияларға, семинарларға және басқа оқыту іс-шараларына қатысу;
 - 3) Тараптардың функциялары мен өкілеттіктеріне қатысты бірлескен ғылыми-практикалық конференциялар, симпозиумдар, семинарлар өткізу, білім беру, зерттеу және оқыту бағдарламаларын іске асыру;
 - 4) конституциялық бақылау тәжірибесімен және актілерімен алмасу;
 - 5) конституциялық бақылау практикасын зерделеу мақсатында Тараптар делегацияларының өзара іс-сапарлары.
2. Тараптар ынтымақтастықтың басқа да салалары мен нысандарын қосымша келісе алады.

3-бап

Меморандумды орындау тетігі

1. Осы Меморандум шеңберінде Тараптар бір-бірімен тікелей өзара іс-қимыл жасайды.

2. Тараптар аппаратының бір немесе бірнеше қызметкерін хат-хабар жүргізуге және осы Меморандумды орындау үшін қажетті жұмысты жүзеге асыруға жауапты адам ретінде тағайындай алады.

3. Осы Меморандумға сәйкес құжаттар алмасу орыс тілінде жүзеге асырылатын болады. Қажет болған жағдайда, Тараптар келісу бойынша ынтымақтастықтың өзге де нақты нысандары үшін басқа тілдерді айқындайды.

4-бап

Құқықтық мәртебе

Осы Меморандум халықаралық құқық нормаларына сәйкес міндетті заңдық күші бар халықаралық шарт немесе келісім ретінде түсіндірілмейді.

5-бап

Шығыстар

Егер нақты жағдайда өзгеше келісілмесе, Тараптар осы Меморандумға негізделген өз шығыстарын өздері көтереді.

6-бап
Даулар мен келіспеушіліктерді реттеу тәртібі

Осы Меморандумды түсіндіруге және қолдануға байланысты кез келген даулар мен келіспеушіліктер Тараптардың өзара консультациялар мен келіссөздер жүргізуі арқылы шешіледі.

7-бап
Өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

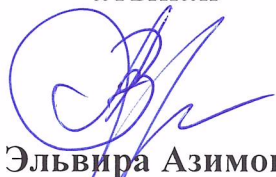
Тараптардың екіжақты жазбаша келісуі бойынша осы Меморандумға өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін, олар жекелеген хаттамалармен ресімделіп, осы Меморандумның ажырамас бөлігі болып табылады.

8-бап
Күшіне енуі

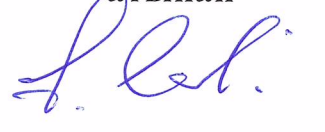
Осы Меморандум Тарап өкілдері оған қол қойған күннен бастап күшіне енеді және 5 (бес) жыл бойы қолданылады. Егер оның қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін бір ай бұрын Тараптардың қайсыбірі одан шығу туралы өз ниетін білдірмесе, ол жаңа мерзімге ұзартылды деп есептеледі.

2023 жылғы 8 қыркүйекте әрқайсысы қазақ, қырғыз және орыс тілдерінде екі төлнұсқада қол қойылды. Аудармада айырмашылық болған жағдайда, орыс тіліндегі мәтіннің күші басым болады.

Қазақстан Республикасы
Конституциялық Сотының
атынан

Эльвира Азимова
Төраға

Қырғыз Республикасы
Конституциялық Сотының
атынан

Эмиль Осконбаев
Төраға

КАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН КОНСТИТУЦИЯЛЫК СОТУ МЕНЕН КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН КОНСТИТУЦИЯЛЫК СОТУНУН ОРТОСУНДАГЫ ӨЗ АРА ТҮШҮНҮШҮҮ ЖӨНҮНДӨ МЕМОРАНДУМ

Казакстан Республикасынын Конституциялык соту жана Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту, мындан ары «**Тараптар**» деп аталып,

мамлекеттик эгемендүүлүк принциптерине таянып жана Конституциянын үстөмдүгүн жана тикелей таасирин камсыз кылуу, ошондой эле адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин коргоо жаатындагы өз жоопкерчилигин аңдап-түшүнүп,

алардын ишмердиги жаатында эки тараптуу кызматташуу программаларын кеңейтүүгө, билимдери жана тажрыйбасы менен алмашууга умтулуп,

эки тараптуу мамилелерди мындан ары бекемдөөнүн шарты катары кызматташуунун маанилүүлүгүн таанып,

ушул Меморандум келечекте кесипкөй кызматташуу үчүн негиз болуп кызмат кыла тургандыгын көңүлгө алып,

өз өлкөлөрүндөгү колдонуудагы мыйзамдарга жана эрежелерге ылайык,

төмөнкүлөр жөнүндө макулдашты:

1-берене Меморандумдун максаты

Бул Меморандумдун максаты конституциялык көзөмөлдү натыйжалуу ишке ашырууга, эки мамлекеттин колдонуудагы конституциялык укуктарын жана аны колдонуу практикасын изилдөөгө жана достук мамилелерди чыңдоого салым кошууга көмөктөшүүчү биргелешкен программаларды ишке ашыруу жана өнүктүрүү, ошондой эле иш-чараларды өткөрүү аркылуу Тараптардын ортосундагы кызматташтыкты тереңдетүү үчүн негизди камсыз кылуу болуп саналат.

2-берене

Кызматташуу жааттары жана формалары

1. Тараптардын ортосундагы кызматташуунун негизги жааттары жана формалары төмөнкүлөр болуп саналат:

1) эки тараптын мекемелеринин конституциялык көзөмөл системалары жана функциялары жөнүндө ченемдик-укуктук маалымат менен алмашуу;

2) Тараптардын кайсы-бири тарабынан өткөрүлүүчү конференцияларга, семинарларга жана башка окутуучу иш-чараларга катышуу

3) биргелешкен илимий-практикалык конференцияларды, симпозиумдарды, семинарларды өткөрүү, Тараптардын функцияларына жана ыйгарым укуктарына тиешелүү билим берүү, илимий-изилдөө жана окутуу программаларын ишке ашыруу;

4) конституциялык көзөмөлдөө тажрыйбасы жана актылар менен алмашуу;

5) конституциялык көзөмөлдөө практикасын изилдөө максатында Тараптардын делегацияларынын өз ара иш-сапарлары.

2. Тараптар кызматташуунун башка жааттарын жана формаларын кошумча макулдаша алышат.

3-берене

Меморандумду аткаруу механизмдери

1. Ушул Меморандумдун алкагында Тараптар бири-бири менен тикелей өз ара аракеттенет.

2. Тараптар ушул Меморандумду аткаруу үчүн зарыл болгон кат алышууларды жүргүзүү жана иштерди аткаруу үчүн жооптуу адамдар катары аппараттын кызматкерлеринен бир же бир нече адамды дайындай алышат.

3. Ушул Меморандумга ылайык документтер менен алмашуу орус тилинде жүргүзүлөт. Зарыл болгон учурда Тараптар өз ара макулдашуу боюнча кызматташуунун башка конкреттүү формалары үчүн башка тилдерди аныкташат.

4-берене

Укуктук статусу

Бул меморандум эл аралык келишим, же эл аралык укуктун ченемдерине ылайык милдеттүү юридикалык күчү бар макулдашуу катары чечмелениши мүмкүн эмес.

5-берене Чыгымдар

Эгерде конкреттүү учурда башкасы макулдашылбаса, Тараптар ушул Меморандумдун негизинде өз чыгымдарын өздөрү көтөрүшөт.

6-берене Талаш-тартыштарды жана пикир келишпестиктерди жөнгө салуу тартиби

Ушул Меморандумду чечмелөөгө жана колдонууга байланышкан бардык талаш-тартыштар жана пикир келишпестиктер Тараптардын ортосундагы өз ара консультациялар жана сүйлөшүүлөр аркылуу чечилет.

7-берене Өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тартиби

Тараптардын өз ара жазуу жүзүндөгү макулдугу боюнча бул меморандумга ушул меморандумдун ажырагыс бөлүгү болуп саналган өзүнчө протоколдор менен өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилиши мүмкүн.

8-берене Күчүнө кириши

Бул Меморандум Тараптардын өкүлдөрү кол койгон күндөн тартып күчүнө кирет жана 5 (беш) жыл бою күчүндө болот. Эгерде тигил же бул Тарап анын колдонуу мөөнөтү аяктаганга бир ай калганда андан чыгууну каалагандыгын билдирбесе, ал жаңы мөөнөткө узартылды деп эсептелет.

2023-жылдын 8-сентябрында эки түп нускада, ар бири казак, кыргыз жана орус тилдеринде түзүлдү. Котормодо айырмачылыктар болгон учурда орус тилиндеги текст артыкчылыктуу күчкө ээ.

**Казакстан Республикасынын
Конституциялык сотунун атынан**

**Эльвира Азимова
Төрага**

**Кыргыз Республикасынын
Конституциялык сотунун атынан**

**Эмиль Осконбаев
Төрага**

МЕМОРАНДУМ О ВЗАИМОПОНИМАНИИ
МЕЖДУ
КОНСТИТУЦИОННЫМ СУДОМ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
И
КОНСТИТУЦИОННЫМ СУДОМ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Конституционный Суд Республики Казахстан и Конституционный Суд Кыргызской Республики, далее именуемые как «Стороны»,

основываясь на принципах государственного суверенитета и признавая свою ответственность в области обеспечения верховенства и непосредственного действия Конституций и защиты прав и свобод человека и гражданина,

стремясь расширить программы двустороннего сотрудничества в области их деятельности, поделиться знаниями и опытом,

признавая важность сотрудничества как условия дальнейшего укрепления двусторонних отношений,

принимая во внимание, что настоящий Меморандум послужит основой для будущего профессионального сотрудничества,

согласно действующим в своих странах законам и правилам,

договорились о нижеследующем:

Статья 1
Цель Меморандума

Целью данного Меморандума является обеспечение основы для углубления сотрудничества между Сторонами путем реализации и развития совместных программ и проведения мероприятий, которые способствуют эффективному осуществлению конституционного контроля, изучению действующего конституционного права обоих государств и практики его применения и вносят вклад в укрепление дружественных отношений.

Статья 2

Области и формы сотрудничества

1. Основными областями и формами сотрудничества между Сторонами являются следующие:

- 1) обмен нормативно-правовой информацией о системах конституционного контроля и функциях учреждений обеих стран;
- 2) участие в конференциях, семинарах и других обучающих мероприятиях, проводимых какой-либо из Сторон;
- 3) проведение совместных научно-практических конференций, симпозиумов, семинаров, реализация образовательных, исследовательских и обучающих программ, касающихся функций и полномочий Сторон;
- 4) обмен опытом и актами конституционного контроля;
- 5) взаимные визиты делегаций Сторон с целью изучения практики конституционного контроля.

2. Стороны могут дополнительно согласовать другие области и формы сотрудничества.

Статья 3

Механизм исполнения Меморандума

1. В рамках настоящего Меморандума Стороны напрямую взаимодействуют друг с другом.

2. Стороны могут назначить одно или несколько лиц из сотрудников аппарата как ответственных лиц за ведение корреспонденции и осуществление работы, необходимой для исполнения данного Меморандума.

3. Обмен документами в соответствии с настоящим Меморандумом будет осуществляться на русском языке. В случае необходимости Стороны по согласованию определяют другие языки для иных конкретных форм сотрудничества.

Статья 4.

Правовой статус

Настоящий меморандум не может быть истолкован в качестве международного договора или соглашения, имеющего обязательную юридическую силу в соответствии с нормами международного права.

Статья 5

Расходы

Стороны сами несут свои расходы, основанные на данном Меморандуме, если иное не согласовано в конкретном случае.

Статья 6

Порядок урегулирования споров и разногласий

Любые споры и разногласия, связанные с толкованием и применением данного Меморандума, решаются путем проведения взаимных консультаций и переговоров Сторон.

Статья 7.

Порядок внесения изменений и дополнений

По обоюдному письменному согласию Сторон в настоящий меморандум могут быть внесены изменения и дополнения, оформляемые отдельными протоколами, которые являются неотъемлемой частью настоящего меморандума.

Статья 8

Вступление в силу

Настоящий Меморандум вступает в силу с даты его подписания представителями Сторон и действует в течении 5 (пяти) лет. Он считается продленным на новый срок, если за месяц до окончания срока его действия та или иная Сторона не изъявила свое желание о выходе из него.

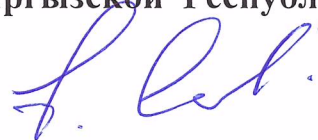
Подписан 8 сентября 2023 года в двух подлинных экземплярах, каждый на казахском, кыргызском и русском языках. В случае различий в переводе, текст на русском имеет преимущественную силу.

от имени Конституционного Суда
Республики Казахстан

Эльвира Азимова
Председатель

от имени Конституционного Суда
Кыргызской Республики

Эмиль Осконбаев
Председатель